

Komunikat z 302. posiedzenia Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 19 kwietnia 2016 r.

10. KNF jednogłośnie nałożyła na spółkę PBG SA w upadłości układowej karę pieniężną w wysokości 800 tysięcy złotych, wobec stwierdzenia, że spółka ta:

1) nie wykonała obowiązku informacyjnego określonego w art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy o ofercie, ponieważ nie przekazała niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 24 godzin KNF, spółce prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości, informacji poufnej, która powstała najpóźniej w dniu 13 października 2011 r. o gotowości PBG do podjęcia rozmów na temat transakcji zbycia znacznego pakietu akcji spółki Energomontaż-Południe SA na rzecz Rafako SA, której dokonano w dniu 20 grudnia 2011 r.

2) w związku ze sporządzeniem skonsolidowanego raportu okresowego za rok 2011 nienależycie wykonała obowiązek informacyjny określony w art. 56 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o ofercie:

a) w zw. z § 3 ust. 1 i 3 w zw. z § 84 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (dalej Rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych, w zw. z par. 25 Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” (dalej MSR 1), stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1126/2008 z dnia 3 listopada 2008 r. przyjmującego określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady (dalej Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1126/2008, poprzez nierzetelne zaprezentowanie ujawnień w odniesieniu do występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuowania działalności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011;

b) w zw. z § 3 ust. 1 i 3 w zw. z § 84 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych w zw. z par. 39 c Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 7 „Instrumenty finansowe: ujawnienia” (dalej MSSF 7), stanowiącego 3 załącznik do Rozporządzenia Komisji WE Nr 1126/2008, w zw. z par. B11E Załącznika B do MSSF 7, stanowiącego integralną część tego standardu (dalej Załącznik B), poprzez niepełne ujawnienie informacji dotyczących ryzyka związanego z płynnością finansową w opisie sposobu zarządzania ryzykiem płynności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011 oraz poprzez brak ujawnienia informacji dotyczących ryzyka związanego z płynnością finansową w przedmiocie analizy terminów zapadalności aktywów finansowych utrzymywanych dla celów zarządzania ryzykiem płynności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011;

c) w zw. z § 3 ust. 1 i 3 w zw. z § 92 ust. 3 w zw. z § 91 ust. 6 pkt 11 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych poprzez nierzetelne zaprezentowanie ujawnień w odniesieniu do oceny, wraz z jej uzasadnieniem, dotyczącej zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenia ewentualnych zagrożeń i działań, jakie emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom w sprawozdaniu zarządu z działalności grupy kapitałowej za rok obrotowy 2011;

3) w związku ze sporządzeniem raportu okresowego za rok 2011 nienależycie wykonała obowiązek informacyjny określony w art. 56 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o ofercie:

a) w zw. z § 3 ust. 1 i 3 w zw. z § 84 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych w zw. z par. 25 MSR 1 poprzez nierzetelne zaprezentowanie ujawnień w odniesieniu do występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuowania działalności w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011;

b) w zw. z § 3 ust. 1 i 3 w zw. z § 84 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych w zw. z par. 39 c MSSF 7, w zw. z par. B11E Załącznika B do MSSF 7 poprzez niepełne ujawnienie informacji

dotyczących ryzyka związanego z płynnością finansową w opisie sposobu zarządzania ryzykiem płynności w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011 oraz poprzez brak ujawnienia informacji dotyczących ryzyka związanego z płynnością finansową w przedmiocie analizy terminów zapadalności aktywów finansowych utrzymywanych dla celów zarządzania ryzykiem płynności w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011;

c) w zw. z § 3 ust. 1 i 3 w zw. z § 91 ust. 6 pkt 11 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych poprzez nierzetelne zaprezentowanie ujawnień w odniesieniu do oceny, wraz z jej uzasadnieniem, dotyczącej zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenia ewentualnych zagrożeń i działań, jakie emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom w sprawozdaniu zarządu z działalności za rok obrotowy 2011;

4) w związku ze sporządzeniem skonsolidowanego raportu okresowego za I kwartał roku 2012 nienależycie wykonała obowiązek informacyjny określony w art. 56 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o ofercie:

a) w zw. z § 84 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych w zw. z par. 9 Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 36 „Utrata wartości aktywów” (dalej MSR 36), stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1126/2008 i par. 28 Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” (dalej MSR 34), stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1126/2008, poprzez niedokonanie szacunku wartości odzyskiwalnej wartości firmy oraz odpowiednio niedokonanie odpisów aktualizujących 4 wartość firmy przy sporządzaniu śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I kwartał 2012 r.;

b) w zw. z § 3 ust. 1 i 3 w zw. z § 84 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych w zw. z par. 25 MSR 1, poprzez nierzetelne zaprezentowanie ujawnień w odniesieniu do występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuowania działalności w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za I kwartał roku obrotowego 2012;

c) w zw. z § 3 ust. 1 i 3 w zw. z § 84 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych w zw. z par. 39 MSSF 7, par. B11 Załącznika B do MSSF 7, par. B11E Załącznika do B MSSF 7, w zw. z par. 15 MSR 34, poprzez niewypełnienie wymogów dotyczących ujawnienia informacji stanowiących aktualizację informacji dotyczących ryzyka płynności przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2011 r. w odniesieniu do analizy wymagalności zobowiązań finansowych, opisu sposobu zarządzania ryzykiem płynności oraz terminów zapadalności aktywów finansowych utrzymywanych dla celów zarządzania ryzykiem płynności w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za I kwartał roku obrotowego 2012;

d) w zw. z § 3 ust. 1 i 3 w zw. z § 87 ust. 7 pkt 10 w zw. z § 87 ust. 10 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 kwietnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2012 r., poz. 397) poprzez nierzetelne przedstawienie informacji, które były istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań.

W przedmiotowej sprawie Komisja stwierdziła nieprawidłowości w wykonywaniu obowiązków informacyjnych przez spółkę, której akcje są dopuszczone do obrotu na głównym rynku na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA. Prawidłowe wykonywanie obowiązków informacyjnych, których naruszenie stwierdziła Komisja, ma znaczenie dla zachowania transparentności rynku kapitałowego. Kilukrotnie naruszenia dotyczyły niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków informacyjnych wynikających z art. 56 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a ustawy o ofercie w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy zmieniającej. Komisja

podkreśla, że do podstawowych obowiązków emitentów należy publikacja raportów bieżących i okresowych oraz informacji poufnych w sposób i w terminach przewidzianych prawem. Terminowa i należyta publikacja ww. informacji pozwala zachować równowagę informacyjną na rynku kapitałowym i urzeczywistniać prawo inwestorów do rzetelnej, pełnej i terminowej informacji.

Spółka nie opublikowała informacji poufnej, która powstała najpóźniej w dniu 13 października 2011 r. o gotowości spółki do podjęcia rozmów na temat transakcji zbycia znacznego pakietu akcji spółki Energomontaż-Południe SA na rzecz Rafako SA, której dokonano w dniu 20 grudnia 2011 r.

Na dzień 13 października 2011 r., tj. dzień pisma, w którym spółka wystosowała do prezesa Rafako SA informację o gotowości do podjęcia rozmów na ww. temat, informacja ta nie była zakomunikowana inwestorom. Informacja ta była istotna, niezależnie od okoliczności, iż stanowiła realizację wcześniej przyjętej przez spółkę strategii dotyczącej rozwoju opartego 5 o segment energetyczny skupiony wokół Rafako SA. Zmiana bowiem kontroli nad spółką Energomontaż-Południe SA stanowić miała zmianę kontroli nad istotnym w grupie kapitałowej PBG aktywem i miała nastąpić z kontroli bezpośredniej na pośrednią oraz wielostopniową. PBG bowiem miała nabyć Rafako za pośrednictwem wehikułu inwestycyjnego w postaci nabycia 100% udziałów w spółce Multaros Trading Company Limited posiadającej 50,000001% kapitału zakładowego Rafako SA. Warto wskazać, iż na dzień 13 października 2011 r., PBG posiadała w Energomontaż-Południe SA 64,85% udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów o wartości rynkowej ponad 120 mln zł. Informacja ta była dla spółki strategiczna, gdyż dotyczyła potencjału grupy kapitałowej PBG w obszarze energetyki, z działalnością w którym spółka wiązała swoją dalszą działalność traktując ten obszar jako wzrostowy o bardzo dobrych perspektywach. Informacja ta była ważna dla inwestorów, bowiem jej przekazanie do publicznej wiadomości umożliwiłoby całościowe spojrzenie na planowane zmiany w strukturze grupy kapitałowej PBG. Reorganizacja zaś grupy kapitałowej była jednym z elementów naprawy jej sytuacji.

Dodatkowo spółka nienależycie wykonała obowiązki informacyjne związane ze sporządzeniem jednostkowych i skonsolidowanych raportów okresowych (za rok 2011 oraz za I kwartał 2012 roku). Spółka bowiem (i) nierzetelnie zaprezentowała ujawnienia w odniesieniu do występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuowania działalności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011 i w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011, (ii) nie w pełni ujawniła informacje dotyczące ryzyka związanego z płynnością finansową w opisie sposobu zarządzania ryzykiem płynności oraz nie ujawniła w nich informacji dotyczących ryzyka związanego z płynnością finansową w przedmiocie analizy terminów zapadalności aktywów finansowych utrzymywanych dla celów zarządzania ryzykiem płynności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011 i sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011, (iii) nierzetelnie zaprezentowała ujawnienia w odniesieniu do oceny, wraz z jej uzasadnieniem, dotyczącej zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenia ewentualnych zagrożeń i działań, jakie emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom w sprawozdaniu zarządu z działalności grupy kapitałowej Spółki i sprawozdaniu z działalności spółki za rok obrotowy 2011. Spółka również nienależycie wykonała obowiązek informacyjny związany ze sporządzeniem skonsolidowanego raportu okresowego za I kwartał 2012 roku, gdyż (i) nie dokonała szacunku wartości odzyskiwalnej wartości firmy oraz odpowiednio niedokonanie odpisów aktualizujących wartość firmy przy sporządzaniu śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I kwartał 2012 r., (ii) nierzetelnie zaprezentowała ujawnienia w odniesieniu do występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuowania działalności, (iii) nie wypełniła wymogów dotyczących ujawnienia informacji stanowiących aktualizację informacji dotyczących ryzyka płynności przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2011 rok w odniesieniu do analizy wymagalności zobowiązań finansowych, opisu sposobu zarządzania ryzykiem płynności oraz terminów zapadalności aktywów finansowych utrzymywanych dla celów zarządzania ryzykiem płynności, (iv) nierzetelnie przedstawiła informacje, które były istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań. Spółka – dopuszczając się naruszenia obowiązków informacyjnych związanych ze sprawozdawczością finansową – w szczególności przyczyniła się do tego, że

raporty okresowe, których nieprawidłowości dotyczą, nie były 6 sporządzone w sposób rzetelny i kompletny, a także umożliwiające inwestorom ocenę wpływu przekazywanych informacji na sytuację gospodarczą, majątkową i finansową emitenta.

Zdaniem Komisji, niedokonanie szacunku wartości odzyskiwalnej wartości firmy oraz niedokonanie odpisów aktualizujących wartość firmy mogłoby być istotne dla uczestników rynku w kontekście pogarszającej się sytuacji finansowej spółki. Nierzetelne zaprezentowanie ujawnień w odniesieniu do występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuowania działalności oraz zdolności do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań mogło wprowadzić w błąd odbiorców sprawozdań, bowiem przedstawiając czynniki ryzyka spółka oceniła je jako przejściowe problemy, a ponadto przekazała informację o niestwierdzeniu istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez grupę kapitałową PBG. Informacje o zidentyfikowaniu przez zarząd PBG szeregu okoliczności, wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności przez grupę kapitałową PBG znalazły się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2012 r., a więc zostały przekazane odbiorcom sprawozdania, kiedy na rynku funkcjonowała informacja o złożeniu w dniu 4 czerwca 2012 r. wniosku o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu.

Podobnie było w zakresie ujawniania ryzyka związanego z płynnością finansową w opisie sposobu zarządzania ryzykiem płynności oraz informacji dotyczących ryzyka związanego z płynnością finansową w przedmiocie analizy terminów zapadalności aktywów finansowych utrzymywanych dla celów zarządzania ryzykiem płynności oraz aktualizacji takich informacji, a także nierzetelnego przedstawienia informacji, które były istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań. Nienależyte bowiem wykonanie tego obowiązku pozbawiało inwestorów rzetelnej informacji o istotnym aspekcie oceny finansowej przedsiębiorstwa – zarządzania zobowiązaniami, wpływającej na sytuację finansową tego przedsiębiorstwa.

Komisja ocenia, iż naruszenia odnoszące się do sprawozdawczości finansowej były na tyle istotne, że wpłynęły negatywnie na czytelność obrazu sytuacji spółki prezentowanego w raportach okresowych za rok 2011 i skonsolidowanym raporcie kwartalnym za I kwartał 2012 roku.

Komisja w postępowaniu wykazała kilkukrotne naruszenie przez spółkę obowiązków informacyjnych wynikających z ustawy o ofercie w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy zmieniającej, którymi ustawodawca obciążył emitentów papierów wartościowych. W ocenie Komisji sumienne i terminowe wywiązywanie się przez emitentów papierów wartościowych z obowiązków informacyjnych umożliwia inwestorom podjęcie możliwie najbardziej optymalnej decyzji inwestycyjnej. Dlatego też spółki powinny dochować należytej staranności w sporządzaniu informacji bieżących, poufnych oraz okresowych, a następnie publikować je w sposób i w terminie przewidzianym przez prawo.

Czterokrotne naruszenie przez spółkę obowiązków informacyjnych – poprzez nienależyte wykonanie lub ich niewykonanie – przyczyniło się do naruszenia kluczowej dla funkcjonowania rynku kapitałowego zasady transparentności. Natomiast ujawnienie precyzyjnych, wyczerpujących i aktualnych informacji o emitentach papierów wartościowych, buduje trwałe zaufanie inwestorów i umożliwia opartą na odpowiednich informacjach ocenę ich wyników oraz aktywów. Wpływa to na poprawę ochrony inwestorów oraz skuteczność funkcjonowania rynku (tak wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 7 września 2012 r. VI 7 SA/Wa 714/12, publik. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, www.orzeczenia.nsa.gov.pl).

http://www.knf.gov.pl/Images/KNF_19_04_2016_tcm75-46755.pdf